

Metodiskais Materiāls

Pēc Lilijas Larinas Meistarklasēm

SBDMV vokālajai nodaļai bija liels gods, ka 2023. gada 27. novembrī SBDMV notika pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveides kursi akadēmiskajā dziedāšanā Lilijas LARINAS (Slovākija) vadībā, kura strādā kā vokālā pedagoģe Bratislavas Garīgajā konservatorijā. Lilijas Larinas darbu konservatorijā rezumē viņas talantīgie audzēkņi un ievērojamie panākumi koncertos.

Lilija LARINA ir absolvējusi M. K. Čurļoņa Mākslas skolu (1966-1977), Lietuvas Mūzikas un Teātra akadēmiju operdziedāšanas un kamerģimnāzijas pedagoģijas nodaļu (1977-1984). Lilija Larina bija Slovākijas Nacionālā teātra operas soliste (1992-2012), Bratislavas Kameroperas soliste (1990-1995) un Lietuvas Nacionālās operas un baleta teātra operas soliste (1984-1990). Piedalījās IV Starptautiskajā mūzikas festivālā “Summertime – aicina Inese Galante” koncertprogrammā *Veltījums Sergejam Larinam*, pasaulslavenam tenoram un dzīvesbiedram, kura bērnība saistīta ar Daugavpils pilsētu.

Diena.lv laikrakstā ir interesants raksts *No Daugavpils līdz Metropolitēnam*, kur bijušais *Latvijas Nacionālās Operas direktors Andrejs Žagars* reiz, klausoties izrādī *Ņujorkas Metropolitēna operā, programmiņā blakus izcilā tenora Sergeja Larina vārdam izlasījis norādi: Daugavpils. Tas bijis šoks. Viņš cieši apņēmies sameklēt dziedoni un uzaicināt uzstāties mūsu operā. Šovakar tas notiks, jo pasaulslavenais tenors Sergejs Larins (patiešām daugavpilietis!) būs Radamesa lomā Verdi operā *Aīda*, kopā ar lietuviešu prīmu Irēni Milkevičūti, Maskavas operzvaigzni Irinu Dolženko un diriģentu Ģintaru Rinkeviču.*

Lilija Larina uzdāvināja vokālai nodaļai Latvijā izdoto grāmatu par sava vīra dzīves stāstu “Čaula bruņurupucim”, kur tiek aprakstītas mūzikas kritiķes Olgas Pētersones sarunas par Sergeja Larina balsi un dzīvi.

Sergejs Larins bija viens no mūsdienu operas teātra vadošajiem liriski dramatiskajiem tenoriem. Viņam bija nepieciešams sakrāt lielu repertuāru un izpētīt savu varoņu raksturus, lai pēc tam to loku sašaurinātu līdz pamatlomām, kas visvairāk atbilst dziedāja balss tipam un viņa personiskajai pasaules uztverei. Šādai atlasei vajadzēja upurēt daudzus gadus. Un lūk – Hermanis, Dons Hozē, Rikardo, Dons Karloss, Dons Alvaro, De Grijē, Samsons, Otello... Spēcīgi cilvēki, brašas sirdis...

Sergejs Larins dzimis 1956.gadā, Latvijā – Odzienē, audzis Daugavpilī, krievu ģimenē bez īpašām mūzikas tradīcijām. Taču kādā skaistā dienā iedzimtais mūzikas talants burtiski uzplauka puisēļa dvēselē. Dziedātājs atceras negaidīto asaru uzplūdumu pēc pēkšņā satricinājuma no kinofilmas *For the First Time*, ko viņš tika redzējis 12 gadu vecumā visparastākajā kinoteātrī. Šajā filmā galveno lomu spēlēja Mario Lanca, un kopš tā laika dziedāšana un opera ienāca Sergeja dzīvē.

1967.gadā Larinu ģimene pārcēlās uz Krieviju, uz Nižnijnovgorodu (toreiz vēl Gorkiju), kur Sergejs absolvēja Svešvalodu Institūta franču nodaļu un saņēma tulkotāja diplomu. Un tikai tad, kad viņš saprata, ka nav ko cīnīties pret savu aicinājumu, jo dziedāšana ir viņa dzīves jēga, viņš aizbrauca uz Viļņu un tur- Lietuvas konservatorijā savā klasē viņu paņēma slavenais profesors Virgilijs Noreika.

Būdam vēl konservatorijas students, Larins sāka strādāt Viļņas operā, kur 1981.gadā debitēja Alfrēdo lomā Verdi operā *Traviata*. Vēlāk viņš dziedāja Rietumeiropas un krievu komponistu, un arī lietuviešu komponistu operās. Toreiz viņa balss bija tīri liriska. Jaunais dziedātājs uz priekšu virzījās ātri. 1987.gadā viņš paspēja stažēties Maskavas Lielajā teātrī, nākamajā gadā kļuva par Lietuvas PSR Nopelniem bagāto mākslinieku. Tas bija skaists sākums karjerai.

Bet liktenis stāvēja klāt. 1988.gadā maestro Jons Aleksa, kurš toreiz strādāja par Viļņas operas galveno diriģentu un vienlaicīgi bija viesdiriģents Bratislavas operā, uzaicināja Larinu uz Slovākiju nodziedāt piecas Pīķa dāmas pirmizrādes. Jaunais dziedātājs godam izturēja debiju un saņēma piedāvājumu kļūt par Slovākijas Nacionāla teātra viessolistu. Kopš tā laika viņa mājas ir Bratislavā, kaut kopā ar ģimeni viņš mēdz tur uzturēties tikai divus mēnešus gadā, jo pārējo laiku ir aizņemts citur pasaulē.

Slava atnāca pie viņa negaidīti, kā jau slava mēdz nākt. 1990.gadā Vīnes Valsts operā Sergejs aizvietoja saslimušu tenoru Čaikovska operā *Jevgeņijs Oņegins*. Tovakar viņš atbrauca no Bratislavas divas stundas pirms izrādes, burtiski ielēca Ļenska lomā un... panākumi pārspēja visas prognozes. Jau nākamajās dienās mūzikas aģentūra *Austroconcert International* piedāvāja jaunajam māksliniekam parakstīt līgumu par sadarbību, un Sergeja Larina karjera strauji iegāja pacēluma fāzē.

Savas starptautiskās karjeras laikā Sergejs Larins dziedājis praktiski uz visu lielāko teātru skatuvēm – Eiropā, Āzijā un abās Amerikās. Nosaukšu kaut Parīzes Nacionālo operu, Karalisko operateātri Londonā, Vīnes Valsts operu, teātri Kolon

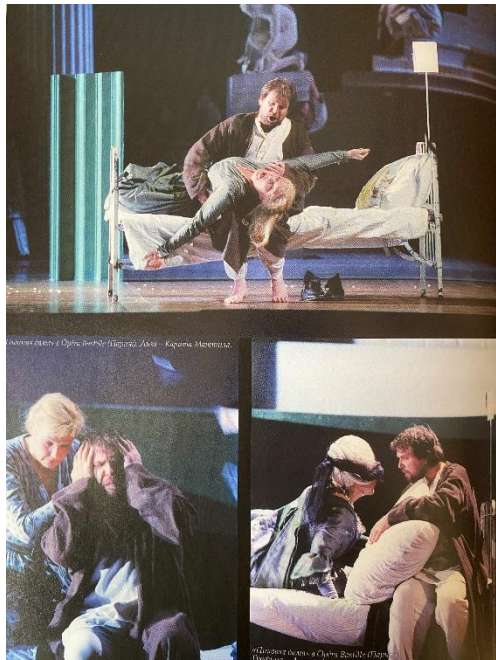
Buenosairesā, tādus teātrus kā La Scala Milānā, Real Madridē, Berlīnes Valsts operu, operas teātrus Frankfurtē, Štutgartē, Montekarlo, Amsterdamā, Metropolitan operu Ņujorkā, Sanfrancisko un Hjūstonas operas, teātrus Cīrihē, Minhenē, gandrīz visus itāļu operas teātrus – Romā, Turīnā, Boloņā, Dženovā, Neapolē, Veronā, Florencē... Viņš piedalījies operas festivālos Zalcburgā, Edinburgā, Ravennā, Minhenē, Bregencā...

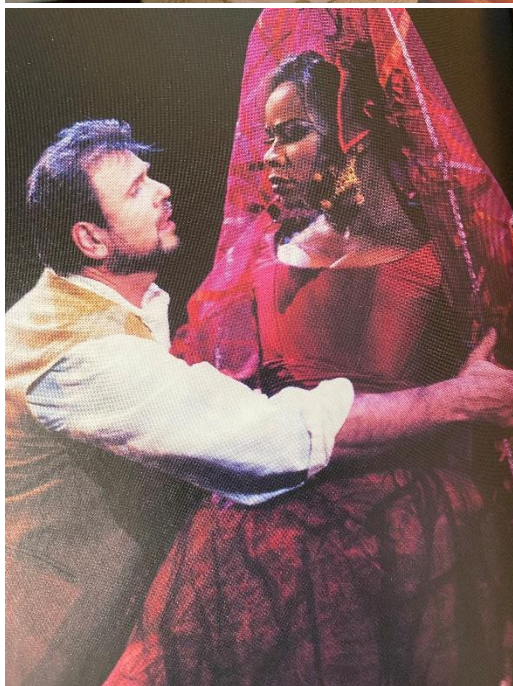
Larina balss ir ļoti savdabīga un individuāla tembra ziņā. Dramatisms tajā savienojas ar siltumu un lokanumu. Kā izteicies kāds Opera News žurnāla kritiķis – Tērauds un samts. Un dziedātājs meistarīgi pārvalda savu instrumentu. Balss spēj skanēt heroiski, bet tā īpašnieks prot izmantot daudzas jo daudzas dinamiskas nianses pat augstajā reģistrā.

Slavenā tenora spožais aktieriskais talants galvenokārt izpaužas caur intonāciju. Viņš turpina krievu klasiskā teātra tradīcijas, kur aktieris nevis tēlo savu varoni, bet cenšas kļūt par to.

Metodisko materiālu sagatavoja

Olga Salna

«Федора» в Teatro Comunale (Болонья). Федора – Мирелза Френи.